

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

1. A PÁLYÁZÓK KIVÁLASZTÁSA		
Általános ellenőrzések		
<ul style="list-style-type: none"> • Egy másodlagos bizottság felülvizsgálhatja az értékelő bizottság egyes döntéseit vagy a döntéseiből vett mintát. • Megfelelő képzések az etika és feddhetetlenség témakörében, szükség szerint az egyéni felelőségekre kiterjesztve. • Adatbányászati eszközök, mint például az ARACHNE használata • Rendszeres független ellenőrzések (pl. belső ellenőrzéssel vagy az EH által) • Visszaélés-bejelentési mechanizmus alkalmazása a csalásnyűs magatartások feltárása céljából. 		
Konkrét csalási kockázat	Az ellenőrzés leírása	Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések
Összeférhetetlenség az értékelő testületen belül	A pályázók kiválasztása <ul style="list-style-type: none"> • Az összes pályázati felhívást közzéteszik • Az összes pályázatot rögzítik • Az összes pályázatot elbírálják az alkalmazandó kritériumok alapján • A pályázatok elfogadásával/elutasításával kapcsolatos döntéseket közlik a pályázókkal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékelő testület több felső vezetőből áll, akiket az egyes értékelő testületekben való részvételre bizonyos szintű véletlenszerűséggel választanak ki, és akik válthatják egymást. • Összeférhetetlenségi politika, éves nyilatkozattal és nyilvántartással.
A pályázók hamis nyilatkozatai	Ellenőrzési nyomvonalak <ul style="list-style-type: none"> • Eljárásokat kell alkalmazni annak biztosítására, hogy a megfelelő ellenőrzési nyomvonal biztosításához szükséges összes dokumentumot megőrizték 	<ul style="list-style-type: none"> • Az igazoló dokumentumok keresztellenőrzése független bizonyítékforrásokkal • A kedvezményezettel kapcsolatos korábbi információk felhasználása, hogy megalapozott döntést hozhassanak a benyújtott nyilatkozatok és információk hitelességéről.
Kettős finanszírozás	Számviteli, monitoring és pénzügyi jelentéstételi rendszerek <ul style="list-style-type: none"> • Hatékonyan működik egy olyan számítógépes rendszer, amely képes megbízható és releváns információkat biztosítani 	<ul style="list-style-type: none"> • Keresztellenőrzések a más uniós alapokat kezelő nemzeti hatóságokkal, és – amennyiben kivitelezhető – más érintett tagállamokkal is, amennyiben a kockázatot relevánsnak és előfordulását valószínűnek értékelik.

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

2. A PROGRAM VÉGREHAJTÁSA ÉS A MŰVELETEK ELLENŐRZÉSE		
Általános ellenőrzések		
<ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezettek számára annak előírása, hogy rendelkezzenek összeférhetlenségi politikával, éves nyilatkozattal és nyilvántartással • Képzés biztosítása a kedvezményezettek számára a csalárd magatartás felfedéséről • Adatbányászati eszközök, mint például az ARACHNE használata • Visszaélés-bejelentési mechanizmus alkalmazása a csalásyanús magatartások feltárása céljából. • Hatékony irányítási ellenőrzések • A kedvezményezettek projektköltségeinek a nemzeti követelményeknek megfelelő független ellenőrzése 		
Konkrét csalási kockázat	Az ellenőrzés leírása	Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések
Felosztott beszerzések	<p>Útmutatás a kedvezményezettek számára</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezettek jogainak és kötelezettségeinek – különösen a programra vonatkozóan meghatározott nemzeti támogathatósági szabályok, a támogathatóságra vonatkozó közösségi szabályok, a művelet keretében szállítandó termékekkel vagy teljesítendő szolgáltatásokkal kapcsolatos egyedi feltételek, a finanszírozási terv, a végrehajtási határidő, az elkülönített elszámolásokkal kapcsolatos követelmények, illetve a megfelelő számviteli kódok, a megőrizendő és közlendő adatok – hatékony közzlése a kedvezményezettekkel • Világos és egyértelmű nemzeti támogathatósági szabályok meghatározása a programra vonatkozóan • Stratégia annak biztosítására, hogy a kedvezményezettek hozzáférjenek a szükséges információkhoz és megfelelő szintű útmutatást kapjanak 	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH adott esetben – a kevéssel a határértékek alatti szerződésekre vonatkozó programok végrehajtása előtt – felülvizsgálja a kedvezményezettek által javasolt szerződések jegyzékét
Egyetlen forrásnak való indokolatlan odaítélés az ajánlattétel elkerülése céljából		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH mintát vesz a kedvezményezettek által egyetlen forrásnak történő odaítélésekből, és megvizsgálja azokat. • Az IH előzetes jóváhagyása az egyetlen forrásnak való összes odaítéléshez.
A pályázati eljárás mellőzése előnyben részesített szolgáltatók esetében		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH mintát vesz a jelentős nagyságú szerződésekből, és a számlák kifizetése előtt megvizsgálja azokat, hogy megbizonyosodjon az ajánlattételről.
A meglévő szerződések meghosszabbítása az újrapályáztatás elkerülése céljából		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előzetes jóváhagyása olyan szerződésmódosításokhoz, amelyek az előre meghatározott jelentős küszöbön túlmenően hosszabbítják meg az eredeti megállapodást.
Manipulált kritériumok egyes ajánlattevők előnyben részesítése céljából		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy pl. a közbeszerzési osztálytól eltérő másodlagos mechanizmussal is rendelkezzenek annak ellenőrzésére, hogy a kritériumok nem túl specifikusak-e. Az IH a kedvezményezettekéből vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Az ajánlatokkal kapcsolatos adatok kiszivárogtatása		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy másodlagos mechanizmussal is rendelkezzenek, amely összeveti a nyertes ajánlatokból összeállított mintát a versennyel, hogy feltárja az

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

	<p>Irányítási ellenőrzések</p> <ul style="list-style-type: none"> • Írásbeli eljárások és átfogó ellenőrzőlisták az irányítási ellenőrzésekhez • Az irányítási ellenőrzések igazolás előtti elvégzése • Az összes visszatérítetési kérelem adminisztratív ellenőrzése, ideértve követelés és az igazoló dokumentumok felülvizsgálatát is 	<p>ajánlatokkal kapcsolatos információk előzetes ismeretére utaló jeleket. Az IH a kedvezményezettekől vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az IH magas fokú átláthatóságot ír elő a szerződések odaítélését illetően, például a szerződésekkel kapcsolatos nem bizalmas információk közzétételét. Az IH a kedvezményezettekől vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH a verseny szempontjából megvizsgálja a nyertes ajánlatokból vett mintát, hogy feltárja az ajánlatokkal kapcsolatos információk előzetes ismeretére utaló jeleket.
Rejtett összeférhetlenség		<ul style="list-style-type: none"> • Összeférhetlenségi politika, éves nyilatkozattal és nyilvántartással.
Csúszó- és kenőpénzek	<ul style="list-style-type: none"> • Helyszíni vizsgálatok végzése, amikor a projekt már előrehaladott fázisban van • Az elvégzett munka és a kapott eredmények bizonyítékainak megőrzése és a megállapítások nyomon követése • Mintavétel megfelelő kockázatértékelés alapján • Eljárások annak biztosítására, hogy az igazoló hatóság minden szükséges információt megkapjon <p>Ellenőrzési nyomvonalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az IH-nak meg kell őriznie azon számviteli nyilvántartásokat, amelyek minden társfinanszírozott művelet esetében részletes információkat tartalmaznak a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült kiadásokról. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy szigorúan ellenőrizzék az ajánlattételi eljárásokat, pl. a benyújtási határidők betartásával. Az IH a kedvezményezettekől vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy minden szerződésodaítélést másodlagos mechanizmussal vizsgáljanak felül annak megállapítása céljából, hogy a nyertes pályázatok nincsenek-e nagyon közel a következő legalacsonyabb ajánlathoz, nem nyertek-e későn beérkező pályázatok, illetve hogy a nyertes pályázó nem kommunikált-e titokban a szerződéskötést végző személyzettel. Az IH a kedvezményezettekől vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH csalárd magatartásra utaló jeleket keresve felülvizsgálja a nyertes pályázatokból összeállított mintát annak megállapítása céljából, hogy a nyertes pályázatok nincsenek-e nagyon közel a következő legalacsonyabb ajánlathoz, nem nyertek-e későn beérkező pályázatok, illetve hogy a nyertes pályázó nem kommunikált-e titokban a szerződéskötést végző személyzettel.
Ajánlattétel összejátszással	<ul style="list-style-type: none"> • A művelet műszaki specifikációját és pénzügyi tervét, az előrehaladási és ellenőrzési jelentéseket, az értékeléssel, alkalmazással, kiválasztással, a támogatás jóváhagyásával, valamint a pályázati és szerződéskötési eljárással kapcsolatos dokumentációt, továbbá a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások ellenőrzéséről 	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy végezzenek ellenőrzéseket a következetesen magas vagy szokatlan ajánlattételi adatok feltárása (például olyan pályázatértékelők, akik ismerik a piacot) és a harmadik felek közötti szokatlan kapcsolatok (pl. a szerződések rotációja) feltárása érdekében. Az IH a kedvezményezettekől vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy értékeljék az

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

	szóló jelentéseket szintén megfelelő irányítási szinten kell tartani.	általános termékek vagy szolgáltatások ár-összehasonlítóit. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Az ajánlatok manipulációja	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH-nak ellenőriznie kell, hogy a kedvezményezettek külön számviteli rendszert vagy külön számviteli kódot alkalmaznak-e minden műveletre. • Eljárásokat kell alkalmazni annak biztosítására, hogy a megfelelő ellenőrzési nyomvonal biztosításához szükséges összes dokumentumot megőrizték 	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy a pályázati eljárás során a pályázatok felbontása átlátható módon történjen, és megfelelő biztonsági szabályokat alkalmazzanak a fel nem bontott ajánlatok kezelésére vonatkozóan. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Hibás árképzés	<p>Számviteli, monitoring és pénzügyi jelentéstételi rendszerek</p> <p>Hatékonyan működik egy olyan számítógépes rendszer, amely képes megbízható és releváns információkat biztosítani</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy olyan ellenőrzési mechanizmusokkal rendelkezzenek, amelyekkel összevetethetik a harmadik felek által ajánlott árakat más független forrásokkal. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH előírja, hogy a kedvezményezettek a rendszeresen beszerzett termékek esetében egységes átalányköltségeket használjanak.
Fantomszolgáltatók		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy minden harmadik fél háttérét ellenőrizzék. Idetartozhat a weboldalak általános ellenőrzése, a vállalkozások telephelyével és elérhetőségével kapcsolatos információk stb. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Egyetlen vállalkozás dupla költségigénylést nyújt be		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy a költségek igazolása érdekében vizsgálják felül a tevékenységi jelentéseket és a szerződések teljesítését (pl. az alkalmazottak neve), és a szerződés értelmében kiegészítő adatokat (pl. munkaidő-nyilvántartás) kérhetnek ezek igazolására. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
A termék helyettesítése		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy a megfelelő szakemberek bevonásával vessék össze a beszerzett termékeket/szolgáltatásokat a szerződési feltételekkel. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH a tevékenységi jelentésekből és beszerzett konkrét termékekből/szolgáltatásokból vett mintát összeveti a szerződéses feltételekkel.
A termék nem létezik, vagy a műveletet nem a támogatási megállapodás szerint hajtják végre.		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezetteknek, hogy a szerződés teljesítésekor kérjenek teljesítési igazolást vagy független harmadik féltől olyan igazolást, amely alátámasztja a munka elvégzését. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

		<p>menetét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az IH megvizsgálja a teljesítési igazolásokról vagy egyéb ellenőrzési igazolásokról vett mintát.
Hamis, megnövelt vagy másolt számlák.		<ul style="list-style-type: none"> • Az IH előírja a kedvezményezettek számára annak ellenőrzését, hogy a benyújtott számlák nem másolt (vagyis több számla benyújtása ugyanazzal az összeggel, sorszámmal stb.) vagy hamisított számlák-e. Az IH a kedvezményezettekből vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy hasonlítsák össze a termékek/szolgáltatások végleges árát a költségvetéssel és a hasonló szerződések esetében általánosan elfogadott árakkal. Az IH a kedvezményezettekből vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • Az IH a projektekből vett minta alapján összehasonlítja a projektek eredményeit a költségekkel annak megállapítása érdekében, hogy elvégezték-e a munkát, illetve hogy csak a szükséges költségek merültek-e fel.

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

2. A PROGRAM VÉGREHAJTÁSA ÉS A MŰVELETEK ELLENŐRZÉSE		
Általános ellenőrzések		
<ul style="list-style-type: none"> • Visszaélés-bejelentési mechanizmus alkalmazása a csalásnyűs magatartások feltárása céljából. • Adatbányászati eszközök, mint például az ARACHNE használata • Hatékony irányítási ellenőrzések • A kedvezményezettek projektköltségeinek a nemzeti követelményeknek megfelelő független ellenőrzése 		
Konkrét csalási kockázat	Az ellenőrzés leírása	Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések (vagy az irányítási ellenőrzésekbe belefoglalandó konkrét ellenőrzések)
Nem megfelelő képesítéssel végzett munkára követelt költség	<p>Útmutatás a kedvezményezettek számára</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezettek jogainak és kötelezettségeinek – különösen a programra vonatkozóan meghatározott nemzeti támogathatósági szabályok, a támogathatóságra vonatkozó közösségi szabályok, a művelet keretében szállítandó termékekkel vagy teljesítendő szolgáltatásokkal kapcsolatos egyedi feltételek, a finanszírozási terv, a végrehajtási határidő, az elkülönített elszámolásokkal kapcsolatos követelmények, illetve a megfelelő számviteli kódok, a megőrizendő és közlendő adatok – hatékony közlése a kedvezményezettekkel • Világos és egyértelmű nemzeti támogathatósági szabályok meghatározása a programra vonatkozóan • Stratégia annak biztosítására, hogy a kedvezményezettek hozzáférjenek a szükséges információkhoz és megfelelő szintű útmutatást kapjanak 	<ul style="list-style-type: none"> • A végleges tevékenységi és pénzügyi jelentés felülvizsgálata a tervezett és a tényleges személyzet közötti eltérések feltárása céljából. • További bizonyítékok előírása a jelentősebb helyettesítések megfelelőségének igazolására (pl. szakmai képesítések). • A kulcsszemélyzetet érintő jelentősebb változások előzetes engedélyezése. • A kedvezményezettek számára annak előírása, hogy vessék össze a szerződés végrehajtásában részt vevő legfontosabb személyzet adatait a pályázatokban szereplő adatokkal, és kérjék annak igazolását, hogy a helyettesítést végző személyek megfelelnek-e a szerződésben előírtaknak. Az IH a kedvezményezettek közül összeállított mintát áttekintve felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. • A kedvezményezettek számára annak előírása, hogy a harmadik fél jelentős személyzeti változásait előzetesen engedélyezniük kell. Az IH a kedvezményezettek közül összeállított mintát áttekintve felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Hamis munkaerőköltségek		<ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezettek által a projekttevékenységek elvégzéséről szolgáltatott bizonyítékok (pl. jelenléti ívek, időrögzítő rendszerek) ellenőrzése. • A kedvezményezettektől kapott végleges tevékenységi és pénzügyi jelentések felülvizsgálata a tervezett és a tényleges tevékenységek közötti eltérések feltárása céljából. • A kedvezményezettek számára annak előírása, hogy ellenőrizzék a

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

	<p>Irányítási ellenőrzések</p> <ul style="list-style-type: none"> • Írásbeli eljárások és átfogó ellenőrzőlisták az irányítási ellenőrzésekhez • Az irányítási ellenőrzések igazolás előtti elvégzése • Az összes visszatérítetési kérelem adminisztratív ellenőrzése, ideértve követelés és az igazoló dokumentumok felülvizsgálatát is 	<p>harmadik felek által a tevékenységének alátámasztására szolgáltatott bizonyítékokat (pl. jelenléti ívek, munkaidő-nyilvántartások). Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezetteknek meg kell vizsgálniuk a végleges tevékenységi és pénzügyi jelentésekben azt, hogy vannak-e eltérések a tervezett és a tényleges tevékenységek között. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Tényleges költségként követelt kifizetetlen túlóra	<ul style="list-style-type: none"> • Helyszíni vizsgálatok végzése, amikor a projekt már előrehaladott fázisban van • Az elvégzett munka és a kapott eredmények bizonyítékainak megőrzése és a megállapítások nyomon követése • Mintavétel megfelelő kockázatértékelés alapján • Eljárások annak biztosítására, hogy az igazoló hatóság minden szükséges információt megkapjon 	<ul style="list-style-type: none"> • A végleges tevékenységi és pénzügyi jelentések, valamint igazoló dokumentumok megvizsgálása a tekintetben, hogy tartalmazznak-e túlórákat (a projektszemélyzet túlságosan magas munkaórái, a tervezettnél alacsonyabb számú végrehajtó személyzet, de az összes tevékenységet elvégezték). • A kedvezményezettek számára annak előírása, hogy a szolgáltatóktól kapott számlákat vessék össze az igazoló dokumentumokkal a tekintetben, hogy tartalmazznak-e túlórákat (a projektszemélyzet túlságosan magas munkaórái, a tervezettnél alacsonyabb számú végrehajtó személyzet) Az IH a kedvezményezettekben vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Hamis díjazás igénylése	<p>Ellenőrzési nyomvonalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az IH-nak meg kell őriznie azon számviteli nyilvántartásokat, amelyek minden társfinanszírozott művelet esetében részletes információkat tartalmaznak a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült kiadásokról. • A művelet műszaki specifikációját és pénzügyi tervét, az előrehaladási és ellenőrzési jelentéseket, az alkalmazással, értékeléssel, kiválasztással, a támogatás jóváhagyásával, valamint a pályázati és szerződéskötési eljárással kapcsolatos dokumentációt, továbbá a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások ellenőrzéséről szóló jelentéseket szintén megfelelő irányítási szinten kell tartani. 	<ul style="list-style-type: none"> • A végleges pénzügyi jelentések összevetése a ténylegesen felmerült bérköltségeket alátámasztó bizonyítékokkal (pl. szerződések, fizetési jegyzékek) és a projekttevékenységek elvégzésével eltöltött időt igazoló adatokkal (pl. munkaidő-nyilvántartások, jelenléti ívek). • A harmadik felek munkaerőköltségeit illetően az IH előírja a kedvezményezettek számára, hogy vessék össze a munkaerőköltségekre vonatkozó számlákat a tényleges bérköltségeket (pl. szerződések, fizetési jegyzékek) és a projekttevékenységek elvégzésével eltöltött időt (pl. munkaidő-nyilvántartások, jelenléti ívek) igazoló adatokkal. Az összes adatot kellő alapossággal vizsgálják. Az IH a kedvezményezettekben vett mintán összeállított mintát áttekintve felülvizsgálja az ellenőrzések menetét.
A projektek között helytelenül osztják el a munkaerőköltségeket		<ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezettek által szolgáltatott igazolások (pl. jelenléti ívek, munkaidő-nyilvántartások, könyvelési adatok) megvizsgálása a projekttevékenységekhez rendelt személyzeti költségek független ellenőrzéséhez.
A személyzet által végzett tevékenységek		<ul style="list-style-type: none"> • A kedvezményezettek által szolgáltatott bizonyítékok felülvizsgálata

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

pontatlan ismertetése.	<ul style="list-style-type: none"> Az IH-nak ellenőriznie kell, hogy a kedvezményezettek külön számviteli rendszert vagy külön számviteli kódot alkalmaznak-e minden műveletre. Eljárásokat kell alkalmazni annak biztosítására, hogy a megfelelő ellenőrzési nyomvonal biztosításához szükséges összes dokumentumot megőrizték <p>Számviteli, monitoring és pénzügyi jelentéstételi rendszerek Hatékonyan működik egy olyan számítógépes rendszer, amely képes megbízható és releváns információkat biztosítani</p>	<p>a projekttevékenységek elvégzésének független ellenőrzéséhez (pl. jelenléti ívek, időrögzítő rendszerek).</p> <ul style="list-style-type: none"> A végleges tevékenységi és pénzügyi jelentés felülvizsgálata a tervezett és a tényleges tevékenységek közötti eltérések feltárása céljából. A kedvezményezettek számára annak előírása, hogy a projekttevékenységek elvégzésének független alátámasztása céljából vizsgálják meg a harmadik felek által szolgáltatott bizonyítékokat (pl. jelenléti ívek, munkaidő-nyilvántartások). Az IH a kedvezményezettek közül összeállított mintát áttekintve felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét. A kedvezményezetteknek meg kell vizsgálniuk a végleges tevékenységi és pénzügyi jelentésekben azt, hogy vannak-e eltérések a tervezett és a tényleges tevékenységek között. Az IH a kedvezményezettek közül vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Személyzeti költségek követelése nem létező személyzet számára		<ul style="list-style-type: none"> A kedvezményezettektől származó igazolások felülvizsgálata a személyzet meglétének független ellenőrzése céljából (pl. szerződések, társadalombiztosítási adatok). A kedvezményezettek azon kötelezettsége, hogy vizsgálják felül a harmadik felek által szolgáltatott azon bizonyítékokat, amelyek függetlenül igazolhatják a személyzet meglétét (pl. szerződések, társadalombiztosítási adatok). Az IH a kedvezményezettek közül vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.
Olyan tevékenységekhez igényelt munkaerőköltségek, amelyek a végrehajtás időszakán kívül esnek.		<ul style="list-style-type: none"> A kedvezményezettek által szolgáltatott olyan bizonyítékok felülvizsgálata, amelyek függetlenül igazolják, hogy a költségek a projekt határidején belül merültek fel (pl. eredeti számlák, bankszámlakivonatok). A kedvezményezettek azon kötelezettsége, hogy vizsgálják felül olyan, harmadik felek által szolgáltatott bizonyítékokat, amelyek függetlenül igazolhatják, hogy a költségek a projekt határidején belül merültek fel (pl. eredeti számlák, bankszámlakivonatok). Az IH a kedvezményezettek közül vett mintán felülvizsgálja ezen ellenőrzés menetét.

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

3. IGAZOLÁS ÉS KIFIZETÉSEK		
Általános ellenőrzések		
<ul style="list-style-type: none"> • Összeférhetlenségi politika, éves nyilatkozattal és nyilvántartással • Hatékony irányítási ellenőrzések • Visszaélés-bejelentési mechanizmus alkalmazása a csalásgyanús magatartások feltárása céljából • Rendszeres megfelelő képzések az etika és feddhetetlenség témakörében, felölelve az egyéni felelőségeket. 		
Konkrét csalási kockázat	Az ellenőrzés leírása	Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések
Hiányos / nem megfelelő irányításellenőrzési folyamat, amely a csalással szemben nem nyújt kellő biztosítékot	<p>A szerepek kiosztása az irányító hatóságon és az igazoló hatóságon belül</p> <ul style="list-style-type: none"> • A feladatok egyértelmű meghatározása és elosztása <p>Irányítási ellenőrzések</p> <ul style="list-style-type: none"> • Írásbeli eljárások és átfogó ellenőrzőlisták az irányítási ellenőrzésekhez • Az irányítási ellenőrzések igazolás előtti elvégzése • Az összes visszatérítetési kérelem adminisztratív ellenőrzése, ideértve követelés és az igazoló dokumentumok felülvizsgálatát is • Helyszíni vizsgálatok végzése, amikor a projekt már előrehaladott fázisban van • Az elvégzett munka és a kapott eredmények bizonyítékainak megőrzése és a megállapítások nyomon követése • Mintavétel megfelelő kockázatértékelés alapján • Eljárások annak biztosítására, hogy az igazoló hatóság minden szükséges információt megkapjon 	<ul style="list-style-type: none"> • Az IH részletes másodlagos felülvizsgálatot végez az irányítási ellenőrzésekből összeállított mintáról, hogy meggyőződjön arról, hogy azokat a vonatkozó iránymutatásoknak és normáknak megfelelően végezték el.
Hiányos / nem megfelelő igazolási folyamat, amely a csalással szemben nem nyújt kellő biztosítékot	<ul style="list-style-type: none"> • Írásbeli eljárások és átfogó ellenőrzőlisták az irányítási ellenőrzésekhez • Az irányítási ellenőrzések igazolás előtti elvégzése • Az összes visszatérítetési kérelem adminisztratív ellenőrzése, ideértve követelés és az igazoló dokumentumok felülvizsgálatát is • Helyszíni vizsgálatok végzése, amikor a projekt már előrehaladott fázisban van • Az elvégzett munka és a kapott eredmények bizonyítékainak megőrzése és a megállapítások nyomon követése • Mintavétel megfelelő kockázatértékelés alapján • Eljárások annak biztosítására, hogy az igazoló hatóság minden szükséges információt megkapjon 	<ul style="list-style-type: none"> • A kiadások hitelesítését végrehajtó alkalmazottak megfelelő képesítéssel és képzettséggel, valamint naprakész ismeretekkel rendelkeznek a csalásfelderítés terén. Az IH felülvizsgálja e képzési programok megfelelőségét. • Az ellenőrző hatóság megvizsgálja az igazoló hatóság által elvégzett kiadáshitelesítéseket, hogy meggyőződjön arról, hogy azokat a vonatkozó iránymutatásoknak és normáknak megfelelően végezték el.
Az IH-n belüli összeférhetlenség indokolatlanul befolyásolja a kifizetések jóváhagyását	<ul style="list-style-type: none"> • Mintavétel megfelelő kockázatértékelés alapján • Eljárások annak biztosítására, hogy az igazoló hatóság minden szükséges információt megkapjon 	<ul style="list-style-type: none"> • A fizetési folyamat több elkülönített jóváhagyási szakaszból áll, amelyekben a jóváhagyás előtt be kell nyújtani a kiadás érvényességére vonatkozó adatokat (pl. független ellenőri vélemények).
Az igazoló hatóságon belüli összeférhetlenség indokolatlanul befolyásolja az igazolást	<p>Igazolások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az igazoló hatóságnak megfelelő számviteli nyilvántartást kell vezetni számítógépes formában • Az igazoló hatóságon belüli auditnyomvonalnak lehetővé 	<ul style="list-style-type: none"> • Az igazolási eljárás több elkülönített jóváhagyási szakaszból áll a kiadás érvényességének megerősítése előtt

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések**3. IGAZOLÁS ÉS KIFIZETÉSEK**

	<p>kell tennie az IH-tól kapott kimutatásokon a Bizottságnak bejelentett kiadások egyeztetését</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az igazoló hatóság meghatározta, hogy a kiadások ellenőrzése céljából milyen információkra van szüksége az irányító hatóság által végzett eljárásokkal kapcsolatban, valamint eljárásokat alkalmaz annak biztosítására, hogy ezen információkat időben megkapja • Az igazoló hatóság átnézi az irányító hatóság által készített jelentéseket • Az igazoló hatóság az összes audit eredményét átnézi • Az igazoló hatóság biztosítja, hogy e vizsgálatok eredményeit megfelelően figyelembe vegyék • Az igazoló hatóság összeegyezteti a kifizetési kérelmeket és elvégzi azok számtani ellenőrzését	
--	--	--

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések

4. KÖZVETLEN BESZERZÉS AZ IRÁNYÍTÓ HATÓSÁG ÁLTAL (csak adott esetben)

Általános ellenőrzések

- A szerződések odaítélését a kiválasztási bizottságtól eltérő másodlagos mechanizmus (pl. az irányító hatóság vezető beosztású személyzete) vizsgálja felül
- Rendszeres független ellenőrzések
- Összeférhetlenségi politika, éves nyilatkozattal és nyilvántartással
- Visszaélés-bejelentési mechanizmus alkalmazása a csalásnyűs magatartások feltárása céljából
- Rendszeres megfelelő képzések az etika és feddhetlenség témakörében, felőlelve az egyéni felelősségeket és az azok be nem tartásával járó következményeket.

Konkrét csalási kockázat	Az ellenőrzés leírása	További ajánlott ellenőrzések
Egyetlen forrásnak való indokolatlan odaítélés a pályázati eljárás kikerülése vagy előnyben részesített szolgáltatók kiválasztása céljából	<p>Ellenőrzési nyomvonalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eljárásokat kell alkalmazni annak biztosítására, hogy a megfelelő ellenőrzési nyomvonal biztosításához szükséges összes dokumentumot megőrizték <p>Számviteli, monitoring és pénzügyi jelentéstételi rendszerek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hatékonyan működik egy olyan számítógépes rendszer, amely képes megbízható és releváns információkat biztosítani 	<ul style="list-style-type: none"> • A közbeszerzési osztálytól eltérő másodlagos mechanizmus (pl. az irányító hatóság vezető beosztású személyzete) is jóváhagyja előzetesen az összes egyetlen forrásnak való odaítélést.
A pályázati eljárás mellőzése előnyben részesített szolgáltatók esetében		<ul style="list-style-type: none"> • A jelentős nagyságú szerződések független felülvizsgálata az ajánlattétel bizonyítása céljából, a számlák kifizetése előtt.
Meghosszabbítás / a meglévő szerződések meghosszabbítása az újrapályáztatás elkerülése céljából		<ul style="list-style-type: none"> • A közbeszerzési osztálytól eltérő másodlagos mechanizmus (pl. az irányító hatóság vezető beosztású személyzete) is jóváhagyja előzetesen az összes szerződéshosszabbítást.
Manipulált kritériumok egyes ajánlattevők előnyben részesítése céljából		<ul style="list-style-type: none"> • Az összes szerződési hirdetményt – még azok közzététele előtt – egy másodlagos mechanizmus (pl. az irányító hatóság vezető beosztású személyzete) is felülvizsgálja, amelynek tagjai ellenőrzik, hogy nem túl specifikusak-e a pályázati feltételek.
Az ajánlatokkal kapcsolatos adatok kiszivárogtatása		<ul style="list-style-type: none"> • A másodlagos bizottság összeveti a nyertes ajánlatokat a versennyel, hogy feltárja az ajánlatokkal kapcsolatos információk előzetes ismeretére utaló jeleket. • Magas szintű átláthatóság a szerződések odaítélését illetően, például a szerződésekkel kapcsolatos nem bizalmas információk közzététele.
Rejtett összeférhetlenség		<ul style="list-style-type: none"> • Összeférhetlenségi politika, éves nyilatkozattal és nyilvántartással.
Csúszo- és kenőpénzek		<ul style="list-style-type: none"> • Betartott pályázatbenyújtási határidők • A nyertes pályázatból összeállított minta felülvizsgálata annak megállapítása céljából, hogy a nyertes pályázatok nincsenek-e nagyon közel a következő legalacsonyabb ajánlathoz, nem nyertek-e későn beérkező pályázatok, illetve hogy a nyertes pályázó nem kommunikált-e titokban a szerződéskötést végző személyzettel.

Ajánlott kockázatcsökkentő ellenőrzések